

УПРАВА ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

(1. ЈАНУАР – 30. ЈУН 2004. ГОДИНЕ)

Законска, подзаконска и интерна акта

Управа за јавне набавке је, током прве половине 2004. године, учествовала у изради Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама који је усвојен 21. маја, а ступио на снагу 1. јула 2004. године. Изменама и допунама Закона поступак јавних набавки је поједностављен и појефтињен, поступак заштите права знатно унапређен и омогућен повољнији положај домаћих произвођача.

У циљу ефикасније примене Закона о јавним набавкама, Управа је припремила два подзаконска акта:

1. «Правилник о одређивању доказа на основу којих се утврђује да су добра произведена у земљи, односно домаћег порекла» и
2. «Правилник о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки».

Ступање на снагу поменута два подзаконска акта значи да су донесени сви подзаконски акти предвиђени Законом о јавним набавкама у циљу његове ефикасне примене.

У првој половини 2004. године, Управа је припремила и два интерна акта, поред већ постојећа четири, која су била неопходна допуна подзаконским актима, како би се отклониле недоумице и олакшала примена Закона:

- 1) Модели уговора о јавним набавкама и
- 2) Модел плана набавки.

Како би ове моделе учинила доступним што већем број наручилаца Управа је публиковала моделе и дистрибуирала их наручиоцима. Поред тога, модели су постављени и на Интернет страницу Управе.

Усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о јавним набавкама и свих Законом предвиђених подзаконских и интерних аката у потпуности је закружен регулаторни оквир система јавних набавки у Србији.

Мишљења

Управа за јавне набавке даје наручиоцима мишљења за покретање рестриктивног поступка и поступка са погађањем код којих је конкуренција, у извесној мери, ограничена у односу на отворени поступак. Стога је Управа имала задатак да одговори на велики број захтева за мишљењем и то у року од седам дана колико је Законом предвиђено како би се у пракси остарио принцип да се јавне набавке реализују у отвореном поступку код кога конкуренција највише долази до изражаја, а да се рестриктивни поступак и поступак са погађањем примењују само у посебним, Законом предвиђеним случајевима.

Управа је, у периоду 1. јануар – 30. јун 2004. године дала **3.566 мишљења у писаном облику** (од чега 496 тумачења), што у просеку износи **594 месечно**, односно **27 дневно** или **4,5 по извршиоцу**.

Како би се утврдила ажурност у изради мишљења, Управа за јавне набавке је, на основу анализе података добијених из електронске архиве, урадила анализу за период 19. април – 19. мај, на основу које су добијени следећи резултати:

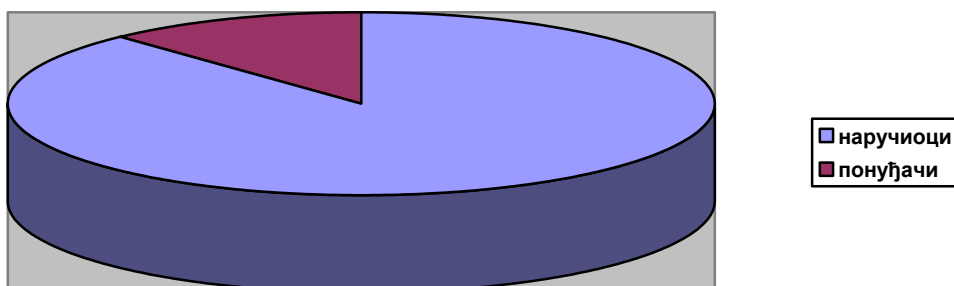
1. Број захтева за давањем мишљења: **738**
2. Законски рок за решавање: 7 дана од дана пријема предмета
3. Рок у којем Сектор за нормативну делатност Управе решава предмет:
  - одмах (66 предмета) = 8,94%
  - 2 дана (278 предмета) = 37,66%
  - 3 дана (248 предмета) = 33,60%
  - 4 дана (96 предмета) = 13,00%
  - 5 дана (37 предмета) = 5,01%
  - 6 дана (13 предмета) = 1,76%
4. Просечан рок за решавање предмета: **2,72 дана** од дана пријема предмета.

Пракса Управе за јавне набавке је да наручиоце и понуђаче превасходно упућује на подношење захтева за давање мишљења у писменој форми. На 33 захтева који пристижу свакога дана у просеку, Управа одговара за 2,72 дана, иако је законски рок за давање одговора седам дана.

Посматрано по субјектима који су Управи подносили захтеве за давање мишљења, структура датих мишљења је следећа (графикон 1):

- 88% - наручиоци

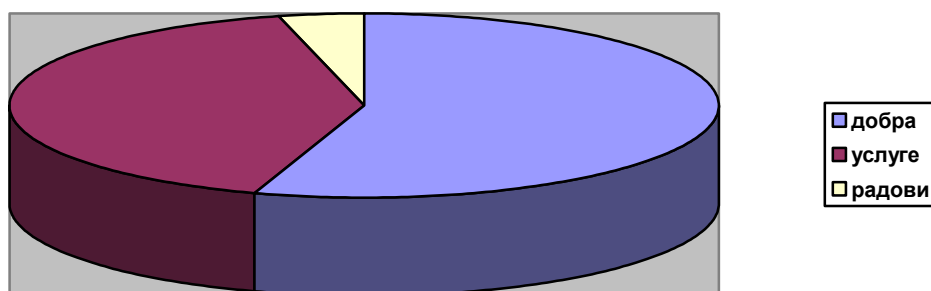
- 12% - понуђачи

Знатно већа заступљеност наручилаца у односу на понуђаче може се објаснити с једне стране чињеницом да Закон обавезује наручиоце да за поједине поступке морају да траже претходно мишљење Управе за јавне набавке, а с друге стране тиме да се понуђачи углавном одлучују за телефонске консултације.

Структура датих мишљења, посматрано по предмету јавне набавке, је следећа (графикон 2):

- 55% - набавка добара,
- 41% - набавка услуга,
- 4% - набавка радова.

Произлази да је за набавке добара и услуга био везан највећи број консултација и мишљења (96%), док су набавке радова учествовале са симболичних 4%.

Сви горенаведени показатељи добијени су обрадом података из електронске архиве Управе за јавне набавке.

Електронски деловодник

Након успостављања функционалне електронске архиве, створили су се услови да се, током прве половине 2004. године, изврши надградња у облику стварања електронског деловодника. Процедуре и подаци везани за електронско архивирање саставни су део *електронског деловодника*. Електронски деловодник је у потпуности усклађен са *Уредбом о канцеларијском пословању*, с тим да истовремено треба да буде прилагођен потребама и процедурама Управе за јавне набавке. Електронски деловодник је интегрисан са осталим евиденцијама Управе (попут постојеће евиденције података о додељеним јавним набавкама) у *јединствен информациони систем* Управе за јавне набавке.

Електронски деловодник има за циљ да прати кретање сваког документа који улази или излази из Управе. Поред обавезних података који се уносе у *скраћени деловодник* (датум пријема, предмет, заводни број и датум, назив подносиоца и др), у електронски деловодник Управе за јавне набавке уносе и следећи подаци:

- број скраћеног деловодника и датум завођења
- предмет набавке (добра, услуге, радови)
- врста поступка (отворени поступак, поступак са погађањем без претходног објављивања, поступак са погађањем по партијама, поступак са погађањем после претходног објављивања, рестриктивни поступак, додела јавне набавке конкурсом, извештај о додељеној јавној набавци, захтев за заштиту јавног интереса, и тумачење закона)
- начин решавања (позитивно, негативно, уређење)
- статус предмета (решено, нерешено)
- подаци о наручиоцу
- имену обрађивача
- датуму решавања
- кратак опис предмета

Треба напоменути да су дефинисана права и нивои приступа од стране корисника (службеника Управе за јавне набавке), како би се осигурала безбедност података, али и подржала ефикасна подела посла међу корисницима овог система.

Увођење електронског деловодника додатно је олакшало рад службеницима Управе за јавне набавке, и омогућило још лакши и бољи увид у урађена мишљења и израду различитих извештаја (укупан број мишљења, број мишљења у једном одређеном месецу или периоду, начин решавања (позитивно, негативно или шта је ко од службеника, када и колико урадио, просечно време решавања предмета, која правна лица најчешће траже мишљења и који су предмети набавки, који су поступци набавки најчешће заступљени у одређеном периоду итд.)

Увођењем електронског деловодника, Управа је добила моћан алат за *праћење и евалуацију* свога рада, што омогућава да се унапреде процеси одлучивања и управљања.

Консултације

Управа за јавне набавке је, у периоду 1. јануар - 30. јун 2004. године, дала **7.920** консултација путем телефона – што значи да је шест извршилаца у Нормативном сектору давало, у просеку, **60 консултација дневно**, односно да је **сваки извршилац** давао, у просеку, по **10 консултација дневно**.

Консултације путем телефона омогућиле су Управи непосредан контакт са дневном праксом и упознавање са проблемима у практичној примени Закона. Непосредна комуникација телефоном посебно је важна и корисна када наручиоцу или понуђачу треба брзо пружити помоћ у решавању конкретног проблема. Истовремено, ове консултације су се показале врло корисним наручиоцима у смислу помоћи да боље формулишу своје писмене захтеве за давање мишљења и сагласности, како им захтеви не би били враћени да се уреде.

Током првог полугодишта 2004. године, у Управи су организована 94 консултативна састанка на којима су решавани сложенији проблеми настали у практичној примени Закона о јавним набавкама.

Тренинг семинари

Један од приоритета Управе, дефинисан на бази извештаја о закљученим уговорима о јавним набавкама за 2002. годину, јесте рад са јавним предузећима и понуђачима. На основу извештаја у првој години примене Закона уочено је да су најмање уштеде биле остварене код јавних предузећа на које, пак, отпада 60% вредности свих јавних набавки. Интензиван рад са јавним предузећима који се огледао, пре свега, у форми тренинг семинара резултирао је тиме да је уштеда у јавним предузећима у 2003. години утростручена у односу на 2002. годину (са 5 на 15%).

Стога је Управа и у 2004. години наставила са реализацијом програма обуке у јавним предузећима попут: ЕПС-а, ЈАТ-а, Телекома, итд. Истовремено су организовани семинари и за министарства (министарство културе, на пример) затим Окружни суд итд.

Рад са понуђачима је постао приоритетан за Управу у 2004. години када је Комисија за заштиту права почела да ради чиме је систем заштите права понуђача практично профункционисао. У циљу задовољавања великог интереса понуђача да се упознају са тим на који начин могу да заштите своја права, Управа је организовала четири велика семинара за понуђаче на тему заштите права у поступцима јавних набавки у: Београду, Нишу, Новом Саду и Крагујевцу.

Међународна сарадња

Управа за јавне набавке добила је, на конференцији одржаној 07. јуна 2004. године снажну подршку, од стране Шефа Мисије ОЕБС-а у Србији и Црној Гори господина Мауриција Масарија у својим напорима да се успостави ефикасан и транспарентан систем јавних набавки у Србији.

Тренутно је у току евалуација система јавних набавки у Србији, која обухвата и оцену рада Управе за јавне набавке, од стране СИГМА-е, програма ОЕЦД-а и Европске комисије чији ће извештај бити готов до децембра 2004. године. У прелиминарним оценама стручњаци СИГМА-е су истакли да је Управа за јавне набавке Републике Србије једина организација те врсте која оперативно ради од свих земаља бивше Југославије: Македоније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Хрватске и Словеније и да као таква може да послужи као узор оним земљама у региону које још увек нису успеле да формирају оперативну Управу.